

დინგნიჩაბას *Polyodon spathula* (Walbaum, 1792)-ს, როგორც უცხო სახეობის საქართველოში შემოყვანისა და ნაკადულის კალმახის განაყოფიერებული ქვირითის თვალების სტადიაზე დათევზიანების თაობაზე, საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2021 წლის 19 მარტის N 2-312 ბრძანებით დამტკიცებული აკვაკულტურის მრჩველთა საბჭოს

ონლაინ შეხვედრის ოქმი

2022 წლის 17 თებერვალი

შეხვედრის მონაწილეები:

რამაზ მიქელაძე - სსიპ - გარემოს ეროვნული სააგენტოს მეთევზეობის, აკვაკულტურისა და წყლის ბიომრავალფეროვნების დეპარტამენტის მეთევზეობისა და აკვაკულტურის სამმართველოს მთავარი სპეციალისტი, საბჭოს თავმჯდომარე;

არჩილ ფარცვანია - სსიპ - გარემოს ეროვნული სააგენტოს ლიცენზირების დეპარტამენტის უფროსის მოადგილე, საბჭოს წევრი;

ბელა ჯაფოშვილი - სსიპ - ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის საბუნებრივმეტყველო მეცნიერებებისა და მედიცინის ფაკულტეტის ასოცირებული პროფესორი, ზოოლოგიის ინსტიტუტის ჰიდრობიოლოგიისა და იხთიოლოგიის განყოფილების ხელმძღვანელი, საბჭოს წევრი;

გიორგი ეპიტაშვილი - სსიპ - ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის საბუნებრივმეტყველო მეცნიერებებისა და მედიცინის ფაკულტეტის მკვლევარი, საბჭოს წევრი;

რეზო გორაძე - სსიპ - ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფიტოპათოლოგიისა და ბიომრავალფეროვნების ინსტიტუტის კოლხეთის ტორფნარებისა და წყლის ეკოსისტემების სამმართველოს მთავარი მეცნიერ-თანამშრომელი, საბჭოს წევრი;

ლალი ჟღენტი - სსიპ - ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჯანდაცვისა და საბუნებრივმეტყველო მეცნიერებების ფაკულტეტის ასოცირებული პროფესორი, საბჭოს წევრი;

თორნიკე ხარგალაძე - სსიპ - სურსათის ეროვნული სააგენტოს ცხოველთა განსაკუთრებით საშიში ინფექციური დაავადებების ზედამხედველობის სამმართველოს უფროსი სპეციალისტი, საბჭოს წევრი;

შოთა ჯოხაძე - სსიპ - ველური ბუნების ეროვნული სააგენტოს სატყეო მეურნეობისა და ტექნოლოგიების სამსახურის მოწვეული სპეციალისტი, საბჭოს წევრი;

ავთანდილ მიქაბერიძე - სსიპ - დაცული ტერიტორიების სააგენტოს დაგეგმვისა და განვითარების სამსახურის მთავარი სპეციალისტი;

ელდარ კაშია - სსიპ - სოფლის მეურნეობის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის მეცხოველეობის და საკვებწარმოების კვლევის დეპარტამენტის მთავარი სპეციალისტი;

გიორგი ზაალიშვილი - სსიპ - ველური ბუნების სააგენტოს სპეციალისტი;

გიორგი რამაზაშვილი - სსიპ - გარემოს ეროვნული სააგენტოს ლიცენზირების დეპარტამენტის მთავარი სპეციალისტი.

საბჭოს წევრთა მოსაზრებები:

რამაზ მიქელაძე - მოგეხსენებათ დღეს საბჭოს პირველი შეხვედრაა და მნიშვნელოვანია საბჭოს ძირითადი პრინციპების და ფუნქციების გავლა. მართალია საბჭო შექმნილია აკვაკულტურის ხელშეწყობის მიზნით, თუმცა მნიშვნელოვანია ჩვენს საქმიანობაში გავლილ იქნას ის ძირითადი საკითხები და პრინციპები, რომლებიც დაკავშირებულია გარემოს დაცვასთან და ბიომრავალფეროვნების შენარჩუნებასთან. დღევანდელ შეხვედრას ესწრება აკვაკულტურის მრჩეველთა საბჭოს პერსონალური შემადგენლობის ნახევარზე მეტი, რაც შესაძლებლობას გვაძლევს მივიღოთ ლეგიტიმური გადაწყვეტილება კონკრეტულ საკითხებთან დაკავშირებით. საქართველოში აკვაკულტურის განვითარების ხელშეწყობის მიზნით მნიშვნელოვანია, საქართველოს წყლებისათვის უცხო თევზის სახეობების შემოყვანა, რომლებიც გამოირჩევიან მაღალი სარეწაო პოტენციალით, თუმცა მნიშვნელოვანია, რომ შემოყვანილმა სახეობამ საფრთხე არ შეუქმნას ადგილობრივ/აბორიგენულ სახეობებს. გამომდინარე იქიდან, რომ კერძო სექტორში არის დაინტერესება დინგნიჩაბას *Polyodon spathula* (Walbaum, 1792) შემოყვანაზე, დღევანდელი შეხვედრაზე განხილულ იქნება აღნიშნული სახეობის საქართველოში ინტროდუციის საკითხი. გარდა ამისა განვიხილავთ ნაკადულის კალმახის დათევზიანების მეთოდოლოგიის საკითხს, რაზედაც ველური ბუნების ეროვნული სააგენტოს სპეციალისტები წარმოგვიდგენენ პრეზენტაციას და გაგვაცნობენ თავიიანთ ხედვებსა და საქმიანობას აღნიშნულთან დაკავშირებით.

არჩილ ფარცვანია - მიმაჩნია, რომ აკვაკულტურის მრჩეველთა საბჭო მნიშვნელოვანია საბჭოა, მის მუშაობას პირდაპირი კავშირი აქვს აკვაკულტურის განვითარებასთან საქართველოში. მნიშვნელოვანია საბჭოს მუშაობამ შედეგი მოიტანოს აკვაკულტურის ეფექტურობის ამაღლების კუთხით. საბჭოს აკისრია დიდი პასუხისგებლობა, ვინაიდან უცხო სახეობის საქართველოში ინტროდუციამ ადგილობრივ სახეობებზე ნეგატიური გავლენა არ უნდა იქონიოს.

გიორგი რამაზაშვილი - დინგნიჩაბას შემოყვანის მოთხოვნით შემოსულია 2 განაცხადი, პირველი ეს არის შპს „ფიშკო“, რომელსაც სურს 100 000 ერთ გრამიანი ლიფსიტის ან/და 1 კგ. განაყოფიერებული ქვირითის შემოტანა და შპს „ფიშ“, რომელსაც სურს 100 000 ერთ თვიანი ლიფსიტის შემოყვანა. ორივე შემთხვევაში სახეობის წარმოება იგეგმება სატბორე მეურნეობაში.

რამაზ მიქელაძე - აღნიშნული სახეობა წარმოადგენს პლანქტონოფაგს, იკვებება ძირითადად ზოოპლანქტონით, ასევე მის საკვებ ბაზაში შედის ფიტოპლანქტონი და სხვა მკრო

ორგანიზმები. აქვს წყლის გამფილტრავი ფუნქცია და ხელს უშლის ევტროფიკაციის პროცესის განვითარებას, ამასთანავე ახასიათებს მაღალი გემოვნური თვისებები. მეზობელ ქვეყნებში აღნიშნული სახეობის აკვაკულტურაში გამოყენება დანერგილია და საკმაოდ მაღალი პროდუქტიულობით გამოირჩევა. ყოველივე აღნიშნულიდან გამომდინარე მივესალმები აღნიშნული სახეობის საქართველოში შემოყვანას და აკვაკულტურაში გამოყენებას, როგორც სატბორე მეურნეობებში, ასევე ექსტენსიური აკვაკულტურის ობიექტებში.

არჩილ ფარცვანია - მომხრე ვარ აღნიშნული სახეობის საქართველოში შემოყვანის, თუმცა მნიშვნელოვანია შესაბამისი კვლევების განხორციელება მისი შესაძლო ზემოქმედების კუთხით. პირველ რიგში მომხრე ვარ იმის, რომ სახეობა შემოყვანილი იქნას სატბორე მეურნეობებში, თუმცა ტბორებიდან არ უნდა მოხდეს ინდივიდების სხვა წყალსატევებში გაღწევა. რაც შეეხება ბუნებრივ, თუ ხელოვნურ წყალსატევებს მნიშვნელოვანია მივუდგეთ სიფრთხილით, ვინაიდან შესაძლებელია სახეობამ კონკურენცია გაუწიოს აბორიგენული სახეობების ახალმოზარდს საკვებ ბაზაზე. ამასთან შესაძლებელია აღნიშნული სახეობის წყალსატევებში დათევზიანება იყოს ადგილობრივი სახეობებისათვის საფრთხის შემცველი, ამიტომ მნიშვნელოვანია პირველ რიგში სახეობა გაშვებული იქნას სატბორე მეურნეობებში.

შოთა ჯოხაძე - მივესალმები აღნიშნული სახეობის საქართველოში შემოყვანას და წყალსატევების დათევზიანებას, ამასთან მნიშვნელოვანია მაქსიმალურად მოხდეს ხელშეწყობა სახელმწიფოს მხრიდან, აღნიშნულ საქმიანობებთან დაკავშირებით. განაყოფიერებული ქვირითის შემოტანა მიზანშეწონილად მიმაჩნია, ვინაიდან განაყოფიერებული ქვირითის შემოტანისას მინიმალური რისკი არსებობს იმის, რომ რაიმე დაავადება შემოყვება ქვირითს.

ბელა ჯაფოშვილი - მართლაც მნიშვნელოვანია აღნიშნული სახეობის შემოყვანა საქართველოში, თუმცა აღსანიშნავია, რომ შეფასდეს რისკები, რაც აღნიშნული სახეობის შესაძლო ზემოქმედებასთანაა დაკავშირებული, როგორც იქთიოფაუნაზე შესაძლო ზემოქმედების კუთხით, ასევე შესაძლო დაავადებების გავრცელების კუთხით. გამომდინარე აქედან შესაძლებლად მიმაჩნია აღნიშნული სახეობის შემოყვანა და კულტივირება პირველ ეტაპზე სატბორე მეურნეობებში.

რეზო გორაძე - მივესალმები დინგნიჩაბას შემოყვანას საქართველოში, ვინაიდან გამოირჩევა ზრდის ტემპით და გემოვნური თვისებებით. თუმცა მნიშვნელოვანია სახეობა შემოყვანილ იქნას სატბორე მეურნეობებში კულტივირებისთვის.

ელდარ კაშია - ჩემი აზრით მნიშვნელოვანია სახეობის შემოყვანა სატბორე მეურნეობაში. მნიშვნელოვანია სახეობაზე დაკვირვება თუ როგორ მოხდება მისი საქართველოს პირობებში შეგუება და აკლიმატიზაცია, რის შედეგადაც გვექნება კონკრეტული ინფორმაცია და დასკვნები, რომელიც შემდგომში მნიშვნელოვანი იქნება არასატბორე მეურნეობებში მოშენების კუთხით.

თორნიკე ხარგალაძე - მნიშვნელოვანია სახეობის შემოყვანამდე შესწავლილ იქნას იმ ქვეყნის ეპიზოტიური მდგომარეობა, საიდანაც უნდა მოხდეს ქვირითის თუ ლიფსიტის შემოყვანა. ამასთან მნიშვნელოვანია საკარანტინო პირობების დაცვა და შესაბამისი ვეტერინარული მოწმობის ქონა.

რამაზ მიქელაძე - შოთა ჯოხაძე წარმოადგენს = პრევენტაციას ნაკადულის კალმახის დათევზიანებასთან დაკავშირებით.

შოთა ჯოხაძე - როგორც მოგეხსენებათ, კალმახით დათევზიანების მეთოდებს შორის ქვირითის დათევზიანება თვალების სტადიაზე საუკეთესო მეთოდით არის შეფასებული მსოფლიოს ბევრ ქვეყანაში. ქვირითის დათევზიანება თვალების სტადიაზე გვამლევს საშუალებას ქვირითს ჩაუტარდეს შესაბამისი დეზინფექცია. ქვირითი ლაგდება მდინარის სათავის სიახლოვეს ხელოვნურად მოწყობილ ადგილებში. ეს საშუალებას აძლევს ლიფსიტს დაიბადოს ბუნებრივ გარემოში და მარტივად გაიაროს ბუნებასთან ადაპტაცია. აღნიშნული მეთოდი გვამლევს საშუალებას ადამინის მინიმალური ჩარევით მივიღოთ მაქსიმალური შედეგი.

არცელ ფარცვანია - ვეთანხმები მომხსენებელს, რომ ქვირითის დათევზიანება თვალების სტადიაზე მართლაც რომ აპრობირებული მეთოდია და ვემხრობი აღნიშნული მეთოდის დანერგვას საქართველოში.

ავთანდილ მიქებარაძე - მივესალმები აღნიშნული მეთოდის დანერგვას და კალმახის დათევზიანებას, განსაკუთრებით კი დაცულ ტერიტორიებში, ასევე მნიშვნელოვანია დამატებით მოხდეს საქვირითე ადგილების მოწყობა და დაცული ტერიტორიების თანამშრომლების დატრენინგება, რათა მოხდეს მათი მხრიდან მონიტორინგის წარმოება.

შეხვედრის შეჯამება:

კენჭისყრის შედეგად, აკვაკულტურის მრჩეველთა საბჭოს წევრთა უმრავლესობამ მხარი დაუჭირა:

1. საქართველოსთვის უცხო სახეობის დინგნიჩაბას *Polyodon spathula* (Walbaum, 1792)-ს შემოყვანას და მის კულტივირებას მხოლოდ სატბორე მეურნეობებში.
2. ნაკადულის კალმახის განაყოფიერებული ქვირითის თვალების სტადიაზე დათევზიანებას და ამასთანავე აღნიშნული მეთოდი შეფასდა საუკეთესო მეთოდად.

DocuSigned by:

საბჭოს თავმჯდომარე /რამაზ მიქელაძე/

23 თებერვალი 2022 წ.

DBC2A70AA80B4C4...